

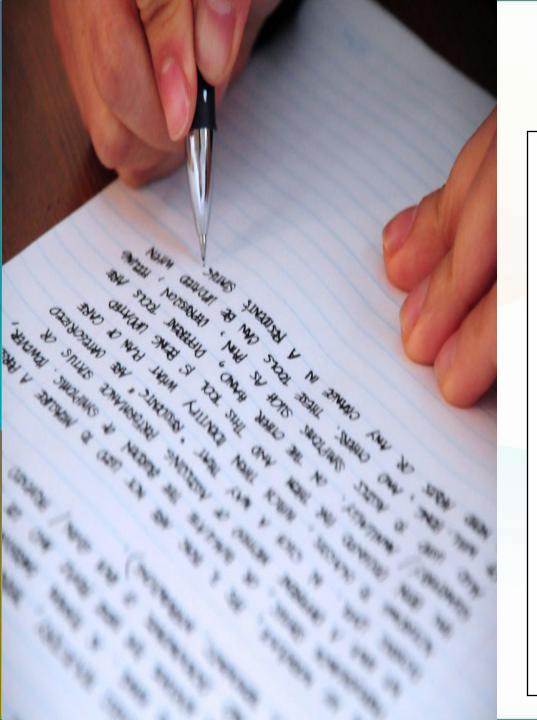
KABANATA 2 Modyul 2 Pagpoproteto ng Impormatyon para ta Komunikatyon

MGA PAKSA8

2.3 Pagbubuod ng Impormasyon

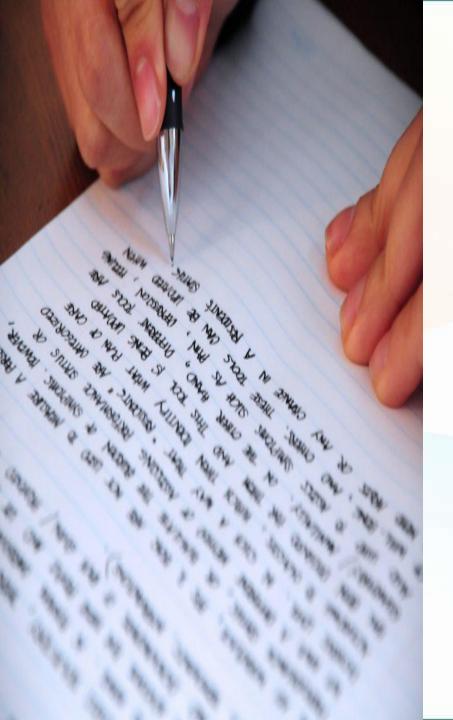
2.4 Pag-uugnay-ugnay ng Impormatyon

2.5 Pagbubuo ng Sariling Pagsusuri Batay sa Impormasyon

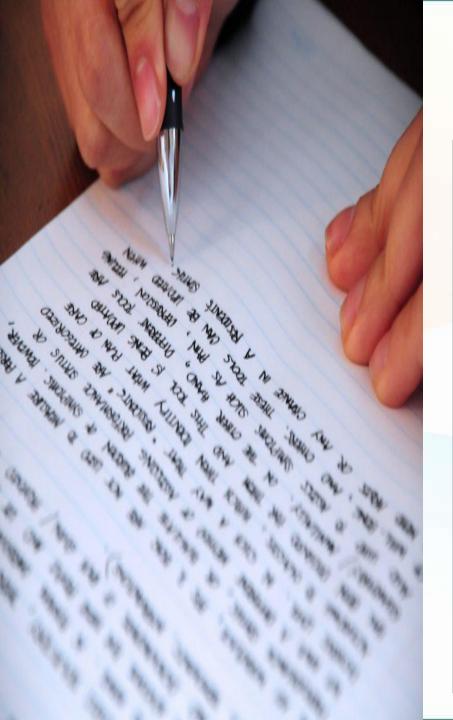
2.3 PAGBUBUOD NG IMPORMASYON

- Ang pagbubuod ng impormasyon ay isang paraan ng pagpapaikli ng anumang teksto o babasahin.
- ❖ Ito ay **hindi sulating orihinal** o hindi kailangang maging sariling akda. Wala kang isasamang sarili mong opinyon o palagay tungkol sa paksa. Isinasaad dito kung ano ang nasa teksto. Kailangang panatilihin ang mga binanggit na katotohanan o mga puntong binigyangdiin ng may-akda (The Silent Learner, 2017).

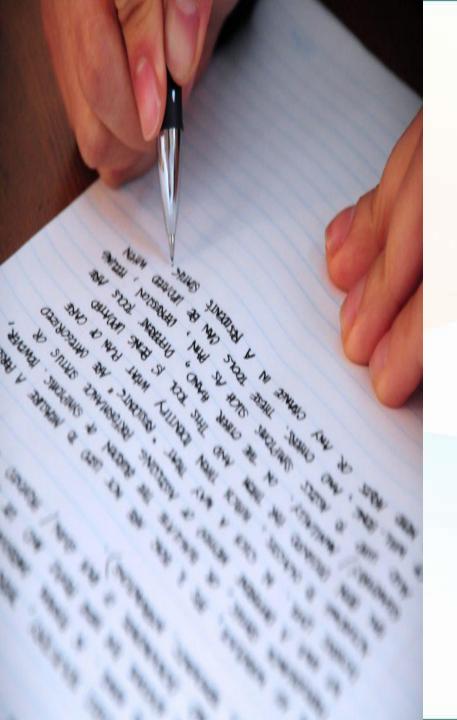
PAGBUBUOD NG IMPORMASYON

- Kung maikling kuwento ang binubuod o nilalagom, kailangan ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari. Hindi dapat padampot-dampot ang pagpapahayag ng mga bahagi. Kailangang maging malinaw ang pagpapahayag.
- Kung ang teksto naman ay isang ekspositori, maaaring ilahad ang mga dahilan at katuwirang ginamit upang maayos at mabisa ang paglalahad (The Silent Learner, 2017).

Iba't ibang Paraan ng Pagbubuod

- Ayon kay Javier (2017), may iba't ibang paraan ng pagbubuod upang mag-ugnay ng impormasyon at ideya kaugnay ng paksa. Ito ay ang Hawig at Lagom o Sinopsis.
- Ang hawig ay tinatawag na paraphrase sa Ingles. Galing ito sa salitang Griyego na "paraphrasis", na ibig sabihin ay "dagdag o ibang paraan ng pagpapahayag."
- Ang Lagom o Sinopsis ay isang pagpapaikli ng mga pangunahing punto, kadalasan ng piksyon. Karaniwang di lalampas ito sa dalawang pahina.

Pamantayan sa Pagsulat ng Buod

- ✓ Basahing mabuti ang buong akda upang maunawaan ang buong diwa nito.
- Tukuyin ang pangungusap na nagpapahayag ng pangunahin at pinakamahalagang kaisipan ng talata.
- ✓ Isulat ang buod sa paraang madaling unawain.
- ✓ Gumamit ng sariling pananalita.
- ✓ Hindi dapat lumayo sa diwa at estilo ng orihinal na akda.

PAG-UUGNAY-UGNAY NG IMPORMASYON

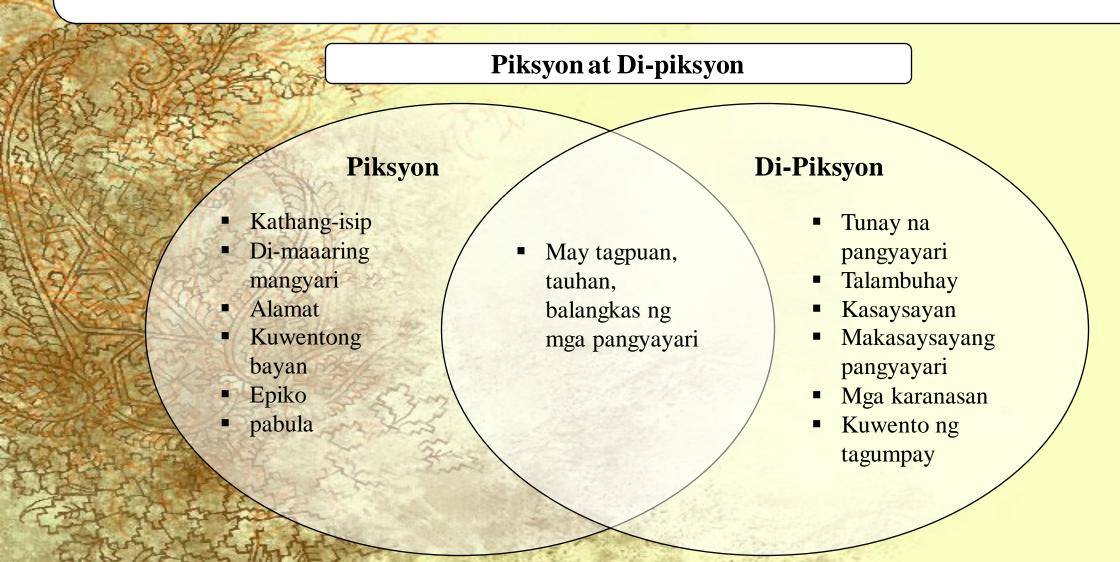
❖ Upang madaling maunawaan, maipakita sa iba at maipaliwanag ang ugnayan ng mga impormasyon, iminumungkahi ang paggamit ng graphic organizers.

Mga Uri ng Graphic Organizers

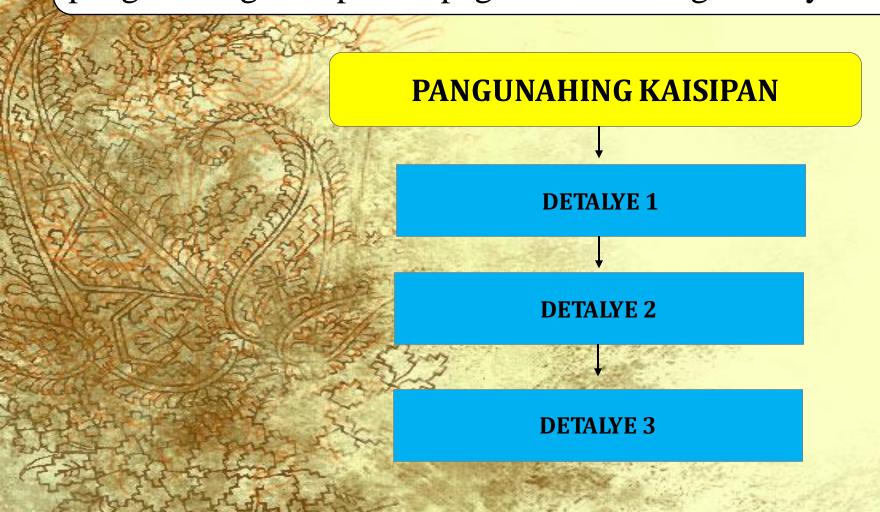
1. *K-W-L Chart* – teknik upang matukoy ang dati nang kaalaman at iniuugnay sa mga bagong kaalaman. Nakabatay ito sa paniniwalang mas nananatili at nagiging makahulugan ang bagong kaalaman kung iniuugnay sa dati ng nalalaman.

Know/ Alam na	Want/Nais malaman	Learn/Natutunan
Ang panghalip ay isang bahagi ng pananalita na ginagamit na panghalili sa pangngalan.	panghalip?	- Panghalip Panao - Panghalip Pananong - Panghalip Panaklaw - Panghalip Pamatlig

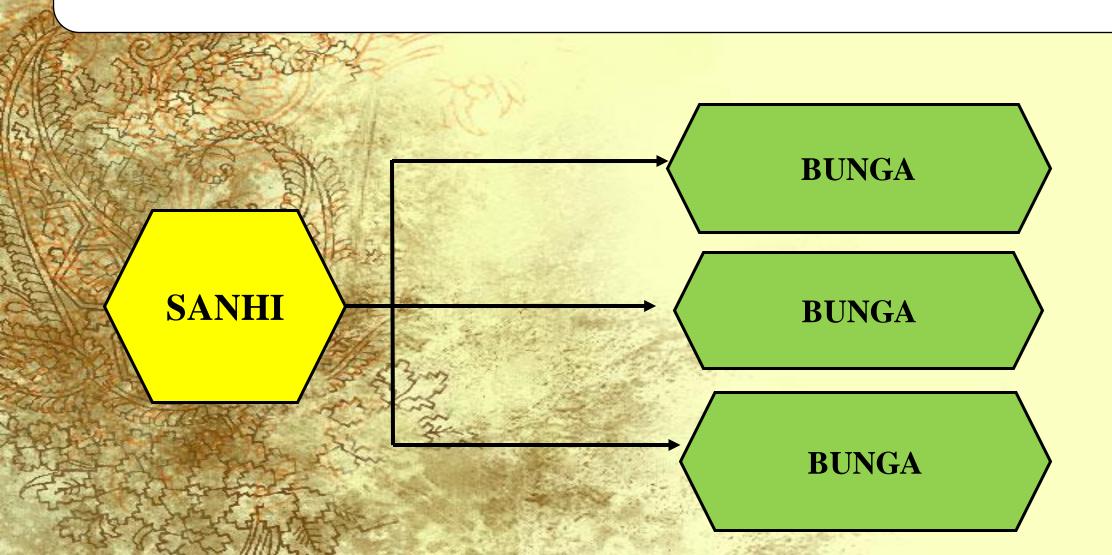
2. Venn Diagram – ginagamit sa paghahambing ng mga katangian ng dalawang paksa upang makita ang pagkakatulad at pagkakaiba ng mga ito.

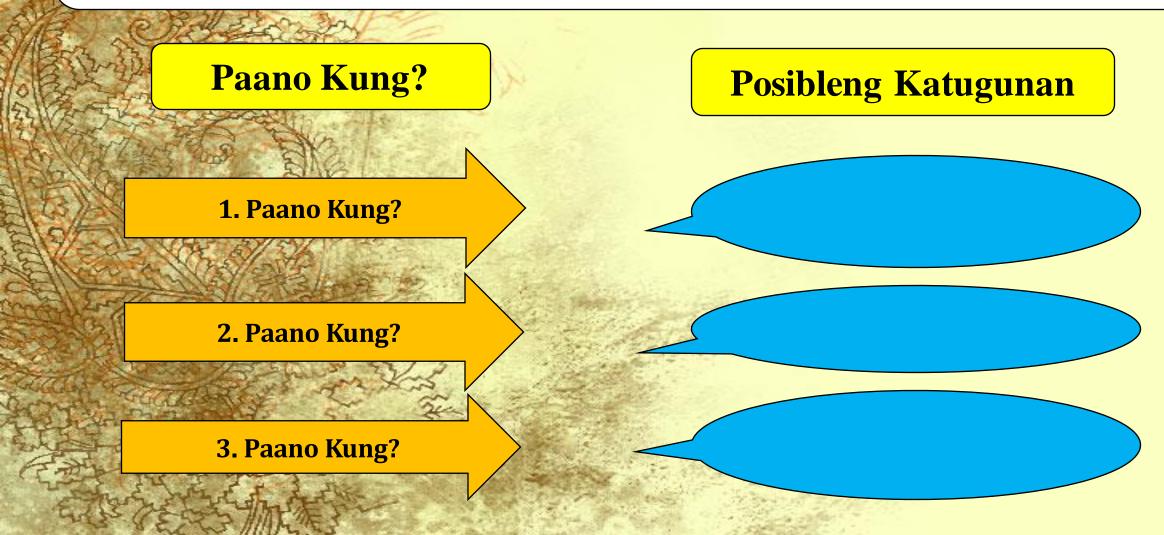
3. Main Idea and details chart – ginagamit tuwing may pinag-aaralang pangunahing kaisipan at pag-iisa-isa sa mga detalye.

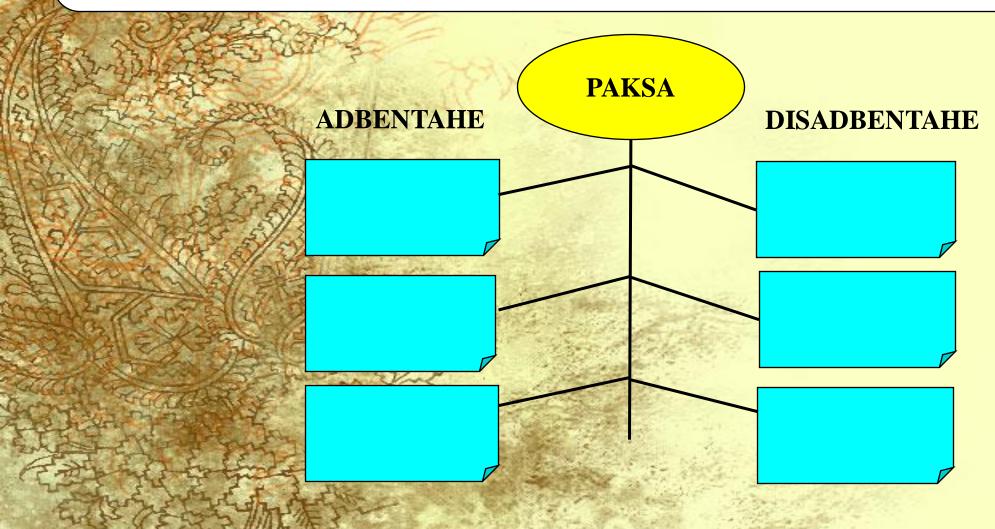
4. Cause and Effect Chart – ito ay nagbubuod sa sanhi at bunga ng isang pangyayari o phenomena.

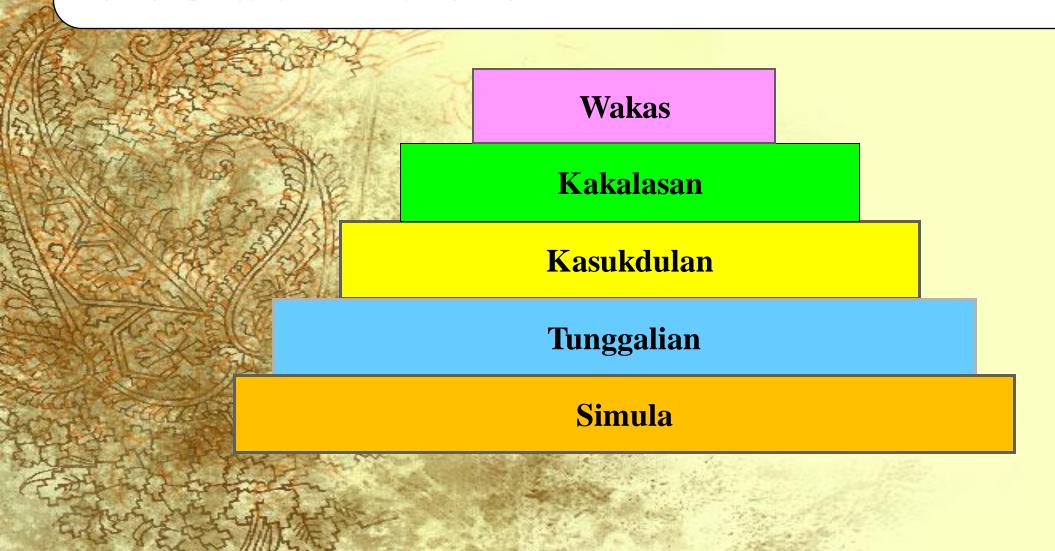
5. What If? Chart – ito ang chart na susubok sa kahusayan ng mga magaral sa pagbibigay ng mga kasagutang maaaring itugon sa mga pangyayaring susuriin.

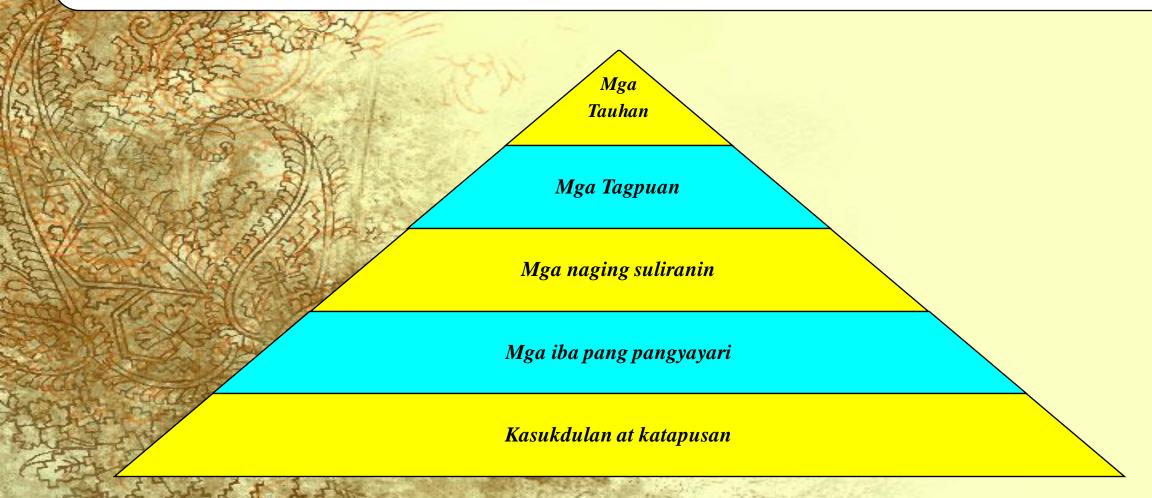
6. Fishbone Planner – ang fishbone planner ay ginagamit sa pagtitimbangtimbang sa maganda at hindi magandang epekto ng isang isyu o paksang pinag-uusapan.

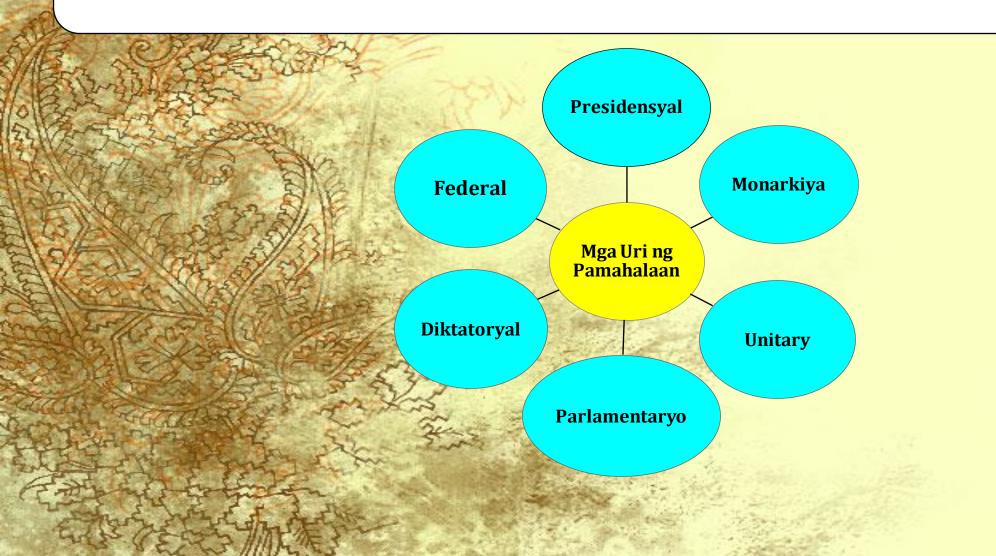
7. Story Ladder – katulad ng story sequence, ginagamit ito upang ipakita ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari mula sa simula, gitna, at wakas. Isinasaayos ang mga pangyayari sa anyong hagdanan.

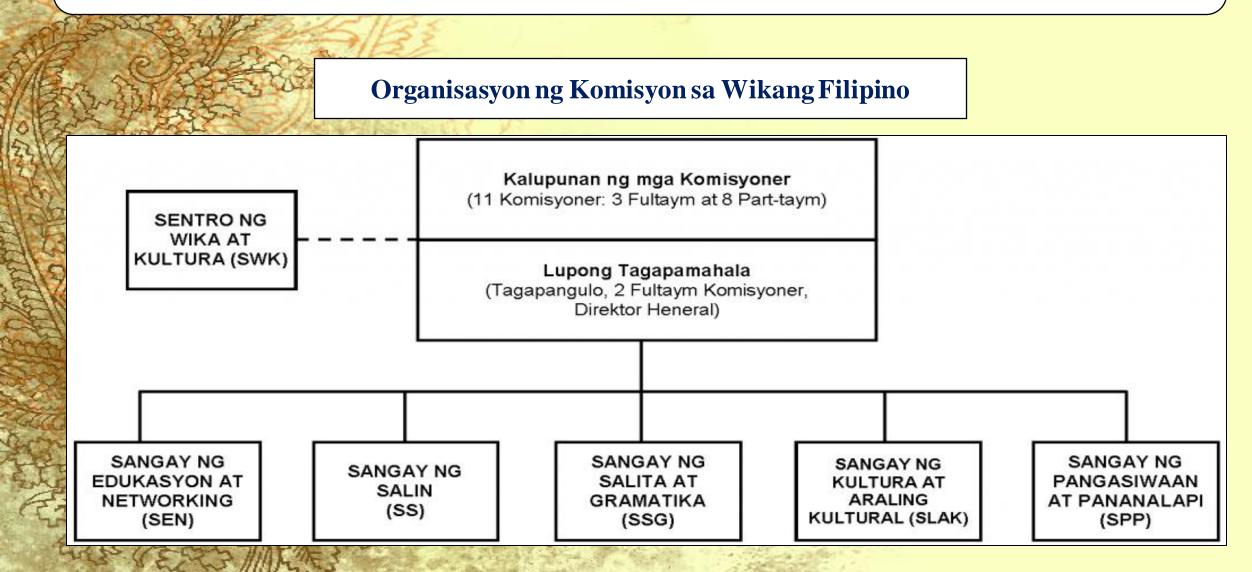
8. Story pyramid – ginagamit upang ilahad ang mga importanteng impormasyon sa isang kuwento tulad ng pangunahing tauhan, tagpuan at mahahalagang pangyayaring bumubuo sa banghay.

9. Cluster Map - Ginagamit ito upang ilarawan ang isang sentral na ideya at ang mga sumusuportang konsepto o datos.

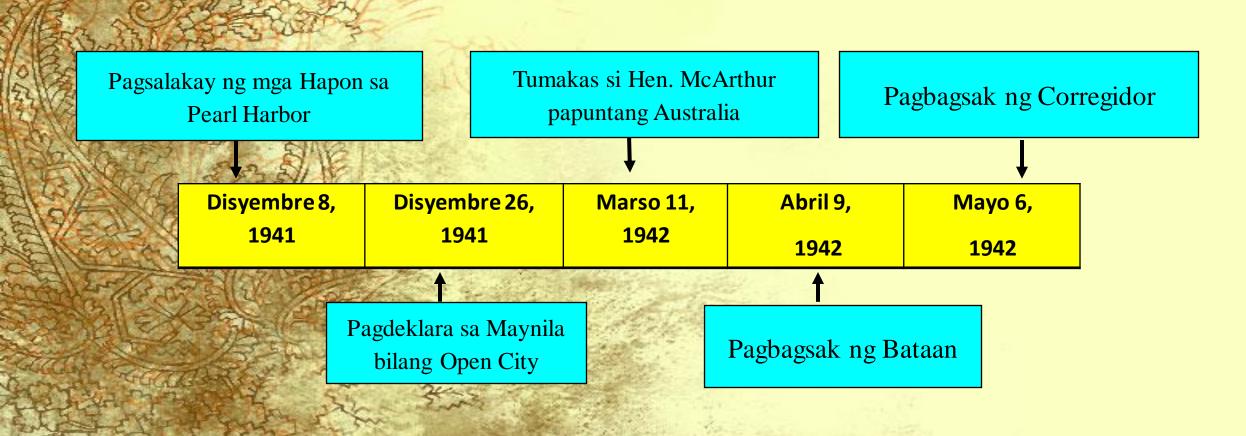
10. Organizational chart – ginagamit ito upang ilarawan ang hirerkiya sa isang organisasyon.

11. Fact and opinion chart – ginagamit upang paghiwalayin ang mga impormasyong katotohanan at opinyon.

とい	Katotohanan	Opinyon
	Ang Pilipinas ay nasa Timog-Silangang	Ang Pilipinas ay isang kahanga-hangang
	Asya.	bansa sa mundo.
11		
	Ang Bulkang Taal ay matatagpuan sa	Maganda raw ang Bulkang Taal.
	Batangas.	

12. *Timeline* —ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari ang itinatampok kasama ang panahon kung kailan naganap ang bawat pangyayari.

PAGBUBUO NG SARILING PAGSUSURI BATAY SA IMPORMASYON

* Para sa maraming tao, itinuturing natin ang kasalukuyang panahon bilang panahon ng impormasyon o information age dahil sa mabilis na pamamaraan ng pagkuha ng impormasyon – mula sa mga pahayagan, magasin, libro, radyo, telebisyon, kompyuter at internet.

Narito ang ilang paraan upang matiyak na ang impormasyon ay wasto at mapagkakatiwalaan:

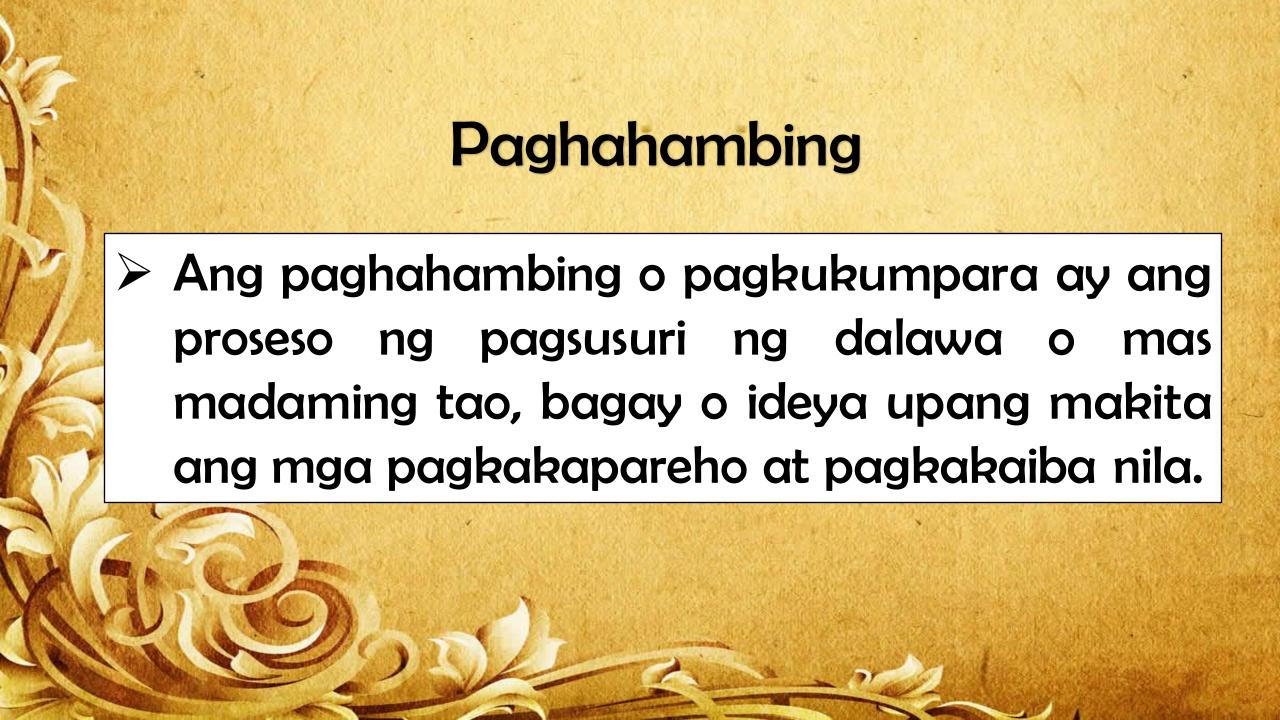
1. Paghahambing

2. Pagkilala sa Pagkakaiba ng Katotohanan sa Opinyon

3. Pagtantiya ng Pagkiling o Bayas

Pagkilala sa Pagkakaiba ng Katotohanan sa Opinyon

- Ang mga *facts* o katotohanan ay impormasyon na maaring mapatunayan na totoo. Bihira silang magbago mula sa isang pinagmumulan ng impormasyon sa iba pa.
- Ang opinyon ay mga impormasyon na base sa saloobin at damdamin ng tao. Nag-iiba ang mga ito sa magkakaibang pinagmumulan ng impormasyon.

Pagtantiya ng Pagkiling o Bayas

- Ang bayas ay isang inklinasyon, predisposisyon o pagkakagusto na nagiging balakid upang maging kapani-paniwala ang isang pinagmumulan ng impormasyon. Minsan, pinoprotektahan ng isang pinanggagalingan ng impormasyon ang opinyon niya na nagiging sanhi ng pagkawala ng kanyang pokus sa katotohanan.
- ➤ Kapag nangyari ito, may bayas o pagkiling na ang taong iyon. Maaring may bayas ang isang impormasyon na hindi nagbibigay ng kumpletong katotohanan.
- Maraming mga bayas o pagkiling ang nasa porma ng *propaganda techniques.*

Mga halimbawa ng propaganda techniques:

1. Name Calling—ang pag-aakusa o pagbatikos sa isang tao sa pamamagitan ng paggamit ng hindi magandang etiketa. Halimbawa: Isa siyang sinungaling at basagulero.

- 2. Glittering Generalities Ito ay ang pangungumbinsi sa pamamagitan ng magaganda, nakasisilaw, at mga mabubulaklak na salita o pahayag.
- Halimbawa: Sa isang *commercial* ni James Reid, ipinapakita na sa kahit anong sitwasyon, kapag ginamit mo ang produktong iyon ay **GUWAPO** ka sa lahat ng pagkakataon.
- **3.** Bandwagon—ang pagkumbinsi sa mga tao na gumawa ng isang bagay kung saan ipinapakita nilang marami ring ibang tao ang gumagawa nito. Halimbawa: Maraming tao ang gumagamit ng Produkto X dahil alam nila ang mga kabutihang dulot nito. Ikaw ba, alam mo?

Mga halimbawa ng propaganda techniques:

4. Card Stacking—ang pagpresinta ng magagandang katotohanan tungkol sa isang tao o bagay at pagtatago ng hindi kanais-nais na katangian nito Halimbawa: Nang tanungin si Julie tungkol sa mapang-api niyang ama, sinabi niyang "Matangkad at guwapong lalaki ang tatay".

5. *Testimonial*—ang paggamit ng mga salita ng sikat na personalidad upang mahikayat ang ibang mga tao **Halimbawa:** Gumagamit si Marian Rivera ng *facial cleanser* na ito. Sabi niya, pinapaganda, pinapalambot at nililinis nito ang kanyang kutis.

Mga halimbawa ng propaganda techniques:

6. *Transfer*—ang paggamit ng pangalan o larawan ng mga sikat na personalidad upang mahikayat ang mga tao. **Halimbawa:** Ginagamit ni **Kobe Bryant** ang ganitong tatak ng sapatos. Gagaling ka din sa paggamit ng tatak ng sapatos na ito.

7. *Makamasa*—ang pagtatatag ng isang tao bilang "masa" upang maraming tao ang magkagusto sa kaniya Halimbawa: Nagsusuot ng mga ordinaryong damit na pantrabaho ang mga mayayamang politiko upang makakuha ng maraming boto sa susunod na eleksiyon.

MARAMING SALAMAT!

